

GRÖN FLAGG-KRITERIER

för verksamhet och utfärdande av certifikat

Grön Flagg är ett program för hållbar utveckling samt ett miljöcertifikat för daghem, skolor, läroanstalter och organisationer som ordnar fritidsverksamhet för barn och ungdomar. I detta dokument hänvisar vi till dessa aktörer med ett gemensamt namn, *verksamhetsenhet*. Enhetens verksamhetsperiod, läsår eller verksamhetsår kallas i kriterierna för *verksamhetsår*.

Grön Flagg-programmet främjar en hållbar livsstil**. Grön Flagg inspirerar barn och ungdomar att genom handling lära sig kunskaper och färdigheter för en hållbar framtid. Tillsammans med lärare och pedagoger gör barnen och de unga sin skolas vardag och kultur mer hållbar, ett tema i taget.

Certifikatet och rätten att hissa Grön Flagg utfärdas på basen av kriterierna som beskrivs här under. Certifikatet och flaggrätten är i kraft två år i taget. Efter fem erhållna certifikat flyttas verksamhetsenheten upp till Hållbara nivån för Grön Flagg*.

1. Ramarna

1.1 Grön Flagg-projekten

- startar i augusti eller januari
- pågår i **ett** eller **två** verksamhetsår i taget

1.2 Grön Flagg-verksamheten har fastslagna inlämningsdatum för

- handlingsplanen
- slutrapporten

1.3 Grön Flagg-verksamheten är hela verksamhetsenhetens gemensamma angelägenhet:

- aktiviteter för hela enheten ordnas minst **sex** gånger per verksamhetsår
- minst 70 % av barnen och ungdomarna deltar i verksamheten till vardags och/eller under evenemangen

1.4 Grön Flagg-verksamheten nämns i verksamhetsenhetens

- enhetsspecifika plan för småbarnspedagogik (daghem) eller
- årsplan (skolor, läroanstalter och fritidsorganisationer)

1.5 Information om Grön Flagg-verksamheten vidareförmedlas

- till hela enheten
- till barnens och ungdomarnas familjer samt externt

1.6 Grön Flagg-verksamheten, dvs. enhetens miljöarbete planeras, genomförs, utvärderas och utvecklas av enhetens miljøråd.

2. Miljørådet

2.1 Av rådets medlemmar är andelen barn och unga

- **minst hälften** (i daghem och fritidsorganisationer) eller
- **minst två tredjedelar** (i skolor och läroinrättningar)

- 2.2 Rådet sammanträder minst **åtta** gånger per verksamhetsår.
- 2.3 Rådet inspirerar och uppmuntrar hela enheten till att delta i Grön Flagg-verksamheten.
- 2.4 Rådets verksamhet är elevstyrd.

3. Temat

- 3.1 Miljörådet väljer ett tema för varje Grön Flagg-projekt.
- 3.2 Temat innehåller ett perspektiv som fokuserar på minskad miljöbelastning.
- 3.3 I samband med valet av tema utförs en introduktionsuppgift.
- 3.4 Temat behandlas på ett mångsidigt sätt inom all verksamhet och i olika läroämnena.
- 3.5 Till de fem första projekt väljs ett av Grön Flagg-programmets teman.

4. Kartläggning av utvecklingsområden

- 4.1 I projektets
 - första fas gör rådet en inledande kartläggning, som omfattar minst **tre** olika typer av frågor från det valda temats kartläggningslista.
 - sista fas gör rådet en avslutande kartläggning, som omfattar minst **en** av de frågor som behandlats i den inledande kartläggningen
- 4.2 Med kartläggningen mäts och uppskattas miljöpåverkan från verksamhetsenheten och de personer som är verksamma där.

5. Målsättningar och åtgärder

- 5.1 På basen av kartläggningen och det valda temat kommer rådet sedan att
 - identifiera enhetens utvecklingsområden
 - sätta upp mål
 - fastställa åtgärder
- 5.2 Minst **tre** olika typer av åtgärder väljs från temats lista över De mest effektiva miljöåtgärderna. Åtgärderna ska omfatta inlärning av kunskap och färdigheter för en hållbar livsstil samt anknyta till en minskning av miljöbelastningen.
- 5.3 Rådet följer upp och utvärderar
 - framstegen i riktning av de uppsatta målen
 - lämpligheten av de valda åtgärderna samt gör ändringar i dessa vid behov.

6. Grön Flagg-rutinerna

- 6.1 Verksamhetsenheten utarbetar eller uppdaterar tillsammans konkreta Grön Flagg-rutiner och förbinder sig till att följa dem.
- 6.2 Genom Grön Flagg-rutinerna strävar barn, unga och vuxna i enheten till att minska sin miljöbelastning.
- 6.3 Grön Flagg-rutinerna ställs fram på synlig plats i de gemensamma utrymmen, lättillgängliga för alla.

*Hållbar nivå

Verksamhetsenheten flyttas upp till den hållbara nivån för Grön Flagg då följande kriterier uppfylls:

- Enheten har genomfört fem godkända Grön Flagg-projekt.
- Alla fem projekt har behandlat Grön Flagg-programmets teman (Vatten, Energi, Minska avfallet, Närmiljö, Hållbar konsumtion, Vårt gemensamma jordklot, Ett hälsosamt liv, Klimatförändringen, Naturens mångfald).
- Av fem projekt har minst tre olika teman.
- Grön Flagg-rutinerna, dvs. de miljövänliga arbetssätten som antagits från olika teman, har blivit permanenta rutiner på enheten.
- Enheten fortsätter sin Grön Flagg-verksamhet i enlighet med ovannämnda kriterier.

Verksamhetsenheter som nått en hållbar nivå rekommenderas att fungera som mentorer för nya Grön Flagg-aktörer. Mentorskapet kan genomföras på ett för båda parter lämpligt sätt, t.ex. i form av 1-2 årliga besök.

En enhet som är på hållbar nivå får välja som tema för sitt projekt också ett annat tema än programmet erbjuder.

* * Hållbar livsstil

"Småbarnspedagogiken bygger på respekt för livet, de mänskliga rättigheterna samt människolivets okränkbarhet och en hållbar livsstil. -- Småbarnspedagogiken har som uppdrag att vägleda barnen att tillägna sig hälsosamma levnadsvanor. Barnen ska ges möjligheter att utveckla sina emotionella färdigheter och sitt estetiska tänkande. I småbarnspedagogiken ska man följa principerna om hållbar livsstil och beakta dess olika dimensioner: den sociala, den kulturella, den ekonomiska och den ekologiska dimensionen. Småbarnspedagogiken ska lägga grunden för ekosocial bildning, så att människan förstår att den ekologiska hållbarheten är en förutsättning för social hållbarhet och mänskliga rättigheter."

Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2022

"Människan är en del av naturen och helt beroende av livskraftiga ekosystem. Att förstå detta är centralt i att växa som människa. Den grundläggande utbildningen ska främja en hållbar livsstil och eko-social bildning. Hållbar utveckling och livsstil kan ses ur ett ekologiskt, ekonomiskt, socialt och kulturellt perspektiv. Den ledande tanken inom eko-social bildning är att skapa en livsstil och kultur som värnar om människans okränkbara värde och ekosystemens mångfald och förmåga att förnya sig samt att samtidigt bygga en kunskapsbas för en cirkulärekonomi som grundar sig på hållbar användning av naturresurser. Eko-social bildning innebär förståelse i synnerhet för allvaret i klimatförändringen och en strävan att främja en hållbar livsstil."

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014

"Gymnasieundervisningen ska lyfta fram nödvändigheten av en hållbar livsstil samt bygga en kunskapsgrund för en ekonomi som gynnar miljön och främjar medborgarnas välbefinnande. Den studerande ska förstå betydelsen av sina egna handlingar och det globala ansvarets betydelse då det gäller att säkra en hållbar användning av naturresurser, för att motverka klimatförändringen och för att bevara den biologiska mångfalden. Gymnasieundervisningen ska uppmuntra till ansvarsfullt agerande samt till internationellt samarbete och världsmedborgarskap i enlighet med FN:s åtgärdsprogram för hållbar utveckling Agenda 2030."

Grunderna för gymnasiets läroplan 2019